

Voorwoord

Patrick Banis

Directeur arbeidsmarkt CAOP

Deze tweede bundel 'Onderwijs aan het werk' is het slotdocument van de Leerstoel Onderwijsarbeidsmarkt, die tien jaar werd ingevuld door de bijzonder hoogleraren Frank Cörvers en Marc van der Meer. In hun oraties van 2014 hebben zij de accenten van hun toekomstige onderzoeksactiviteiten gegeven. Tevens hebben zij als leidraad voor hun werk de 'Lerarenagenda 2013-2020: de leraar maakt het verschil' van het ministerie van OCW genomen (gepubliceerd in oktober 2013).¹ In 2018 verscheen de eerste bundel 'Onderwijs aan het werk' met vele artikelen die een licht werpen op de thema's die in de Lerarenagenda zijn opgenomen. De leerstoelhouders hebben met ondersteuning van het CAOP gedurende de afgelopen jaren tientallen schriftelijke bijdragen gepubliceerd, expertmeetings en webinars georganiseerd en interviews en presentaties gegeven. Of deze activiteiten hun vruchten hebben afgeworpen in de praktijk, laten we het in het midden. In elk geval hebben ze, gezien alle aandacht die ervoor is geweest, bijgedragen aan de kennisuitwisseling tussen belanghebbenden in het onderwijsveld op het terrein van de onderwijsarbeidsmarkt, en daarbuiten.

Het meest heikele onderwerp van nu, het lerarentekort dat groter is dan ooit, bestond bij aanvang van de leerstoel nog niet, hoewel er ook toen al prognoses waren over oplopende lerarentekorten. Wel waren er toen ook al grote zorgen over de kwaliteit van het onderwijs. De Directie Leraren, waarmee de leerstoelhouders aanvankelijk veel contact hadden, is niet lang na aanvang van de leerstoel opgeheven. Het onderwijsveld is ook veranderd: er is geen Onderwijscoöperatie meer en er is een grote stakingsgolf om de arbeidsvoorwaarden geweest, waardoor leraren in het po en vo nu gelijk beloond worden. Vele geplande zaken zijn niet tot stand gekomen. Zo is de kwestie over de bevoegdheden van leraren niet geregeld en is het lerarenregister er niet gekomen. De afgelopen tien jaren hebben laten zien dat de urgentie op de onderwijsarbeidsmarkt alleen maar groter is geworden. De kwaliteit van het onderwijs hangt onomstotelijk samen met de kwaliteit van allen die werkzaam zijn in het onderwijs.

Deze bundel heeft niet de pretentie een allesomvattende reflectie op de Lerarenagenda te geven. Dit boek bevat een reeks artikelen die wederom verband houden met de Lerarenagenda en ook daarop reflecteren. De onderwerpen die voorbijkomen zijn velerlei. Aan de orde komen onder meer professionalisering, bevoegdheden, de arbeidsmarktpositie van leraren, de in-

1 <https://www.delerarenagenda.nl/documenten/publicaties/2015/01/01/lerarenagenda-oktober-2013>.

en uitstroom in het onderwijs, innovatie en vernieuwing, medezeggenschap, werkdruk, beloning en arbeidsvoorwaarden. De artikelen zijn geordend in zes delen, waarvan er enkele al eerder op de website van de leerstoelen van het CAOP zijn gepubliceerd:

1. De Lerarenagenda 2013-2020: reflectie en vooruitblik.
2. De positie van leraren en schoolleiders op de onderwijsarbeidsmarkt.
3. Onderwijsorganisatie en leraarschap.
4. Bevoegdheden en kwalificaties.
5. Arbeidsverhoudingen, arbeidsvoorwaarden en werkdruk.
6. Professionalisering en kennisinfrastructuur.

Ik dank de beide hoogleraren voor hun betrokkenheid en inzet de afgelopen tien jaar en voor de manier waarop ze belangrijke vraagstukken hebben geagendeerd. Het ministerie van OCW dank ik voor hun financiering die de leerstoel mogelijk heeft gemaakt. Tot slot dank ik eenieder die de afgelopen jaren in de een of andere vorm een bijdrage heeft geleverd aan de activiteiten van de Leerstoel Onderwijsarbeidsmarkt.

Patrick Banis
Directeur arbeidsmarkt CAOP

